

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States. Issued every day except Sundays and legal Holidays. 75,000 Readers.

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah
Vojta za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 285. — Štev. 285.

NEW YORK, MONDAY, DECEMBER 7, 1936 — PONEDELJEK, 7. DECEMBRA 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

LA HI PRIHAJAJO ŠPANSKIM FAŠISTOM NA POMOČ

V LJUTIH BOJIH, KI SO ZADNJE DNI DIVJALI V OKOLICI MADRIDA, JE PADLO NAD 3000 FAŠISTOV

Na Španko je prišlo 2500 italijanskih fašistov. — Dospelo je tudi 40 italijanskih aeroplanov. — Ruski parnik ustavljen in pozneje izpuščen. — Uporniki so se morali umakniti.

GIBRALTAR, 6. decembra. — V Algeiras blizu Gibraltarja je prišlo 2500 italijanskih prostovoljcev v fašističnih črnih srjajah. Pripeljali so se na novi ladji, ki ni imela nobene zastave in ni mogče dognati, kateri državi pripada. Iz pristanišča so korakali proti železniški postaji in so se odpeljali v Seviljo. Z nekim drugim parnikom je tudi dospelo 40 italijanskih aeroplanov v Seviljo za španske fašiste.

Ruski parnik Stjepan Haltruim, katerega je ustavila fašistična ladja, je bil zopet izpuščen.

MADRID, Španka, 6. novembra. — V ljutem boju pred Madridom je bilo ubitih 1000 fašistov. Bitka je trajala eno uro v Vseučiliškem mestu, v Humeri in Useri. Republikanci so streljali na napadalce s 40 topovi in s strojnimi. Slednjič so bili fašisti primorani umakniti se.

Fašisti so zopet z aeroplani bombardirali Madrid. Dva fašistična aeroplana sta bila izstreljena. Bombe iz zraka so ubile najmanj 20 Madridčanov.

Fašisti so prodirali pod zaščito artilerije, prednje čete so obdržale svoje postojanke ter so čakale, da je dospela glavna fašistična armada. Ko se je približalo okoli 6000 fašistov, so republikanci pričeli na nje streljati z vsakim orožjem, ki so ga imeli na razpolago. Obe stranki ste se tudi posluževali ročnih granat.

Nato je pričela vladna artilerija streljati fašistične postojanke v ozadju, kjer se je zbirala rezerva, da gre napadalcem na pomoč. Samo v Humeru okraju se je fašistom posrečilo dospeti v bližino republikanskih barikad, toda ko je bila bitka končana, je bilo bojno polje posuto s fašističnimi mrličmi in ranjenci.

MADRID, Španka, 6. decembra. — V soboto je napadlo Madrid 30 fašističnih aeroplanov, ki so metali bombe in streljali s strojnimi na civilno prebivalstvo. Med aeroplani je bilo šest italijanskih Capronijevih aeroplanov, ki so vrgli več ton bomb. 24 hitrih aeroplanov je varovalo Capronijeve aeroplane pred sovražnimi aeroplani, leteli so zelo nizko in s strojnimi streljali na žene in otroke, ki so begali po ulicah. Aeroplani so največ metali užigalne bombe in ena bomba je padla na San Jose bolnišnico za neozdravljive bolne. Vladni vojaki so našli dve bombi, ki se niste razleteli in na njih je bil napis RHS (Rheinische Stahlwerke-Renske tovarne). To kaže, da so bombe nemškega izdelka.

Havasova agentura naznanja, da je pet vladnih aeroplanov bombardiralo uporniško mesto Seviljo.

LONDON, Anglija, 6. decembra. — Rusije je mednarodnemu nevtralnemu odboru predložila zahtevo, da takoj kaj ukrene, da prepreči prihajanje tujih prostovoljcev, ki pomagajo španskim upornikom.

Člani mednarodnega nevtralnega odbora smatrajo rusko zahtevo za pravi ultimatum, da bo Rusija zavrgla pogodbo z nevtralnimi odbori in bo poslala vojaštvo na pomoč španskim republikancem, ako odbor ne prepreči prihajanja prostovoljcev za španske fašiste.

Kralj Edvard se noče vkloniti ministrom

Marko Rupnik umrl

V soboto, ko je bil list že zaključen, smo dobili brzojavko, da je v Coverdale, Pa., nenadno umrl Marko Rupnik, dolgoletni dopisnik Glasa Naroda in vesten sotrudnik Slovensko-Amerikanskega Koledarja. Star je bil sedemdeset let, doma iz Hotederšice na Notranjskem. V Ameriko je došel 1912.

Delal je v rovu v prostem času je pa čital in študiral ter si osvojil veliko znanje. Pisal je brezhibno slovenščino, pa tudi angleščino je bil več v govoru in pisavi.

Zapustil je soprogo, dva nedoletna otroka ter brata Tone in Petra.

Uredništvo Glasa Naroda izreka vsem iskreno sožalje.

TROCKI BO ODPOTOVAL V MEHIKO

Navzlic protestu delavskih organizacij bo dala mehiška vlada izgnanemu sovjetskemu voditelju pribežališče.

MEXICO CITY, Mehika, 6. decembra. — Vnanje ministrstvo je danes sporočilo, da je mehiška vlada dovolila iz Sovjetske unije izgnanemu revolucionarju Leonu Trockemu, ki se sedaj nahaja na Norveškem, priti v Mehiko ter ostati v Mehiki, kolikor časa bo hotel.

Vnanji minister Edouardo Hay pravi, da je Trockijevo življenje ogroženo, ker mu evropske vlade ne nudijo potrebne zaščite.

Mehika je pripravljena nuditi zaščito vsem političnim beguncem in jo bo nudila tudi Trockemu.

Mehiške delavske organizacije so odločno proti temu vladnemu odloku in pravijo, da bodo napele vse sile, da preprečijo Trockemu prihod in bivanje v Mehiki.

JOHN HAMILTON BO ODSTOPI

WASHINGTON, D. C., 5. dec. — John Hamilton, predsednik republikanskega narodnega odbora, je rekel, da bo sklical dne 17. decembra odbo-rovo sejo v Chicago ter bo pri tej priliki odstopil.

Hamilton, ki se nahaja v Floridi na počitnicah, ni navedel vzrokov svojega sklepa.

TAJFUN NA FILIPINIH

MANILA, Filipinsko otočje, 5. dec. — Tajfun, ki je divjal v sredo po tej okolici, je zahteval tri človeške žrtve, trideset oseb pa pogrešajo. Povzročena škoda v provinci Nueva Ecija znaša nad milijon dolarjev.

PAPEŽ PIJ JE OHROMEL NA OBEH NOGAH

Ohromelost se je z leve nove razširila na desno nogo. — Ni mogel vstati, da bi zaključil duhovne vaje.

VATIKAN, 6. decembra. — Vatikanski krogi naznanjajo, da je papež Pij XI. deloma ohromel na obe nogi. Njegova leva noga je bila že nekaj časa nekoliko hroma, sedaj pa se je ohromelost razširila še na desno nogo.

Papež je odpovedal vse avdi-jence in je ves dan ostal v postelji, kar se je zgodilo prvič, odkar je papež.

Nekateri prelati priznavajo bojazen, da mogoče ne bo nikdar več mogel hoditi.

Poklican je bil dr. Amanti Milani in je ves čas pri papežu položaju je papeža zgodaj zjutraj zapazil njegov sluga Malvestiti, ki je mavadno pomagal papežu, kadar je vstajal.

Prelati pravijo, da more papež sicer nekoliko premikati noge, ne more pa jih dvigniti. Drugi deli telesa so tudi slabi.

Njegov duh pa je navzlic temu še vedno čil. Ne kaže nikake skrbi in se je mirno vdaj v svojo usodo.

Ohromenje je posledica otrpajena žil in prevelikega krvnega pritiska. Zdravniki so papežu svetovali, da dovoli, da mu pušajo kri, da bi s tem olajšali pritisk krvi, toda papež je odklonil.

Ker se papež tudi brani vsakih zdravil, se prelati boje, da se bo ohromelost razširila po celem telesu ter so zato poklicali papeževga dolgoletnega prijatelja Agostino Gevellija, rektorja milanske katoliške univerze. Gevelli, ki je duhovnik, je obenem tudi zdravnik in se je papež do sedaj vedno ravnal po njegovih nasvetih.

Papež, ki je star 79 let, leži v postelji v tretjem nadstropju vatiškanske palače.

Papež je ravno hotel vstati in iti v Sikstinsko kapelo, da zaključi duhovne vaje, toda svojih nog ni mogel več premakniti.

Isto bolezen sta tudi imela papeževa mati in njegov starejši brat Ferme, ki je zadnja leta svojega življenja preživel v vozilnem stolu.

DEMONSTRACIJE PRED NEMŠKIM KONZULATOM

PHILADELPHIA, Pa., 5. decembra. — Štirje člani "začasnega odbora za obrambo španske demokracije" so korakali danes pred poslopjem tukajšnjega nemškega konzulata ter nosili plakate z napisom: "Fašisti, roke proč od Španije!"

RUSIJA VARUJE DVE FRONTI

Zavarovana je meja v Ukrajini in ob mančukovski meji. — Rdeča vojska razdeljena v tri glavne armade.

MOSKVA, Rusija, 6. dec. — Svetovni dogodki so pokazali sovjetski Rusiji potrebo, da se je maglo oborožila. Z vsakim dnem narašča nevarnost svetovne vojne. Rusija se čuti ogroženo na vzhodu in na zapadu. Proti komunizmu ste se postavili dve najmočnejši in najbolj agresivni državi, Nemčija in Japonska, katerima se bo tudi pridružila fašistična Italija. Ako pride do vojne, bo morala Rusija varovati svojo 5000 milj dolgo mejo z armado in momarico. Toda sovjetska Rusija se je na to pripravila.

Zaradi velikanske razdalje sovjetske Rusije in pomanjkljivih prevoznih sredstev, je bila razvita v evropski Rusiji kot v Sibiriji težka industrija. Dospel je vezala evropsko Rusijo in Daljni Iztok samo ena enotna železnica, ki ni odgovarjala potrebam niti v mirnem času, kamkoli se v vojni. Ker so sovjeti vedeli, da bo vzelo več let, predno bo mogoče zgraditi novo železnico, so tako v Evropi kot v Sibiriji zgradili velikanske tovarne za izdelovanje orožja. Sedaj pa je bila tudi skonstruirana nova dvotirna železnica do Pacifika.

Rdeča armada ki šteje 1.300.000 mož, je belo dobro pre-skrbljena z aeroplani, tanki in popolnoma mehanizirana ter je razdeljena v tri skupine. Armada Daljnega Iztoka je razpostavljena od Žite pa do Vladivostoka ob mančukovski meji. Druga skupina je v severozapadni Ukrajini, pripravljena za napad Nemčije. Obe te armadi ste nastanjeni v nevidnih trdnjavah iz cementa in jekla ob celi dolgi meji.

Tretja armada pa je gibljiva in je nastanjena po raznih krajih v sredini Rusije ter more naglo oditi, kjerkoli preti kaka nevarnost. Poleg tega pa ima Rusija dobro izvežbano rezervo, ki jo cenijo tuji vojaški izvedenci na 6.000.000 vojakov. Leta 1933 pa bo imela Rusija vojsko 10.000 mož.

Za zalaganje zapadne vojske so bile zgrajene municijske tovarne v južni Ukrajini, kjer so bogate zaloge železa in premoga. Armado na Daljnem Iztoku pa zalagajo tovarne onstran Urala v Sibiriji.

Razvoj Daljnega Iztoka je bil zelo nagel in dramatičen. Sovjeti priznavajo, da bi bila mogla Japonska zlahka zasesti pomorske dežele Sibirije leta 1932. Vlada se je zavedala te nevarnosti ter je naglo zgradila tovarne in nova mesta. Poljedelstvo se je razvilo v veli-

BALDWIN PRETI Z ODSTOPOM; MRS. SIMPSON V FRANCIJI

LONDON, Anglija, 6. decembra. — Kralj Edvard VIII. se zanaša na bivšega finančnega ministra Winston Churchilla, da bo sestavil novo ministristvo, ako odstopi Baldwin s svojim kabinetom, kakor je zagrozil kralju, ako se poroči z Mrs. Wallis Simpson.

Kem obsegu, da bo vzhodna armada imela v neposredni bližini ves živež.

Za obena frontama pa so bile zgrajene široke strateške ceste. Transsibirska enotna železnica je bila premenjena v dvotirno in bolj proti severu zgrajena nova dvotirna železnica.

Vsled tega so sovjeti prepričani in tudi vedno zatrjujejo, da je Rusija sedaj dovolj močna, da odbije vsak sovražni napad.

PRESEDNIK ROOSEVELT SE VRAČA

Na križarki Indianapolis, 6. decembra. — Po utrudljivih sprejemih v južnoameriških mestih, si je predsednik Roosevelt dovolil počitek na križarki Indianapolis, ki pluje proti Združenim državam po precej živahnem morju po 22 milj na uro.

Predsednik pa bo kmalu pričel pripravljati svojo poslanico na kongres.

Predsednik Roosevelt in urugvajski predsednik Gabriel Terra sta si izmenjala poslovilne pozdrave. Predsednik se je Terri zahvalil za veličastni sprejem v Montevideo.

Predsednik Terra je odgovoril:

"Prepričan sem, da bo politika dobrega sosedstva, katero je započela Vaša ekselena, postala stalna politika za dobrobit tega kontinenta in vsega človeštva."

JAPONSKI POSLANIK ODPOTOVAL

NANKING, Kitajska, 6. dec. — Japonski poslanik Sigeru Kavagoe je prišel v Nanking pred tremi meseci s celo vrsto zahtev, v soboto pa je od-potoval v Tokio, ne da bi Kitajska izpolnila kako zahtevo.

Predno je odpotoval, je položil zahteve na pisalno mizo kitajskega vnanjega ministra Čank Čuna, toda Čang jih je ob štirih zjutraj vrnil poslaniku, ki jih je Čangu nato še enkrat poslal, toda Čang jih je zopet poslal v japonsko poslanništvo.

Takoj nato je Kavagoe od-potoval iz Nankinga. Nek zastopnik japonskega poslanništva je rekel, da je Čang s tem, da je zahteve vrnil, razlal japonskega poslanika.

V spor med kraljem in njegovim kabinetom je posegel tudi Churchill, ki je objavil razglas, v katerem kritizira Baldwinovo vlado, ker hoče prisiliti kralja, da se odpove prestolu ne da bi prej celo zadevo predložila parlamentu.

Churchill je skrivaj obiskal kralja v palači Fort Belvedere, 20 milj od Londona in mu je prigovarjal, da se naj ne vlogo ni Baldwinu in njegovim ministrom in se ne odpove prestolu.

Ako Baldwinov kabinet odstopi, bo kralj po ustavi moral poklicati voditelja laboritor Clementa Attlee-ja, da sestavi novo vlado. Attlee pa bo to odklonil, kajti delavske stranke je izjavila, da mikdar ne bo sestavila vlade, dokler nima v parlamentu popolne večine.

Nato bo kralj pozval voditelja liberalne stranke sir Archibalda Sinclair-ja in mu bo poveril sestavo novega kabineta. Sinclair pa bo tudi odklonil, toda svetoval mu bo, da poveri to nalogo Churchillu.

CANNES, Francija, 6. dec. — Mrs. Wallis Simpson čaka v vili Hermana L. Rogersa na konečno odločitev kralja Edvarda, da se ali odpove angleškemu prestolu iz ljubezni do nje, ali pa se ji odpove v prid angleškemu cesarstvu.

V pristanišču v Monte Carlo pa stoji pripravljena jahta Sister Anne, katero je dala Mrs. Simpsonovi na razpolago Mrs. Fellowes.

Mrs. Simpson je pripeljala s seboj 10 velikih in 5 majhnih kovčegov. Vilo, v kateri stanuje, stražijo en angleški detektiv in dva francoska.

Kralj Edvard je iz Fort Belvedere telefoniral Rogersu, da bo prišel v Cannes, ako se bo moral odpovedati prestolu.

ROJAKI, NAROČITE!

SLOVENSKE - AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1937 Stane 50c
BLAZNIKOVA PRATIKA za leto 1937. Stane 25c
ŠTIRI KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1937. — Stanejo \$1.50
Naročili smo tudi knjige MOHORJEVE DRUŽBE in ko jih doimo, bomo objavili v listu.
KNJIGARNA "Glas Naroda" 216 W. 18th Street New York City

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakser, President L. Benedic, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
616 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja na Ameriko in	Za New York na celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenemih nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

ANGLEŠKI MLADINI PRESEDA VOJAŠKA SLUŽBA

Angleška vlada hoče povečati armado, toda pri tem poskusu je naletela na nepričakovano težkočo.

Nihče naj ne misli, da manjka Angliji denarja. Angleži se sicer krivijo pod takim davčnim bremenom, davke pa le plačujejo — voljno in molče.

Potemtakem bi bilo Angliji kaj lahko povečati armado, kajti denarja ima dovolj. Denarja dovolj, manjka ji pa ljudi.

Kakor v Ameriki, je tudi v Angliji vojaška služba prostovoljna. Le začasna svetovne vojne je bila prisilna. Angleška armada je torej odvisna od prostovoljcev. Svoječasno jih je bilo preveč, zdaj jih pa manjka.

Angleški mladini je začelo vojaško rokodelstvo preedati.

Lord Stanhope, prvi vladni delavski komisar, je povedal gornji zbornici:

— Ko je medavno potrebovala infanterija 17,000 mož, se je prijaviło le 850 rekrutov. Vsega skupaj bi armada potrebovala 86,000 novih vojakov, dvomijo pa, da se jih bo prijaviło več kot 20,000.

Angliji torej ne kaže drugega kot uvesti prisilno vojaško službo.

Vse do kongresa, ki se je vršil letos v Edinburgu, je delavska stranka odločno nasprotovala vsem vladnim poskusom za ojačanje armade.

Pozneje je pa spremenila svoje stališče, kajti fašistični diktatorji čedalje bolj ogrožajo evropski mir.

Angleško delavstvo uvideva, da se demokratske države v Evropi ne smejo nepripravljene izpostavljati fašističnemu napadu.

Če angleške armade ni mogoče ojačiti vsled pomanjkanja prostovoljcev, bo angleško delavstvo nedvomno odobrilo omejeno prisilno vojaško službo. Delavstvo se zaveda nevarnosti fašizma.

Hitler in Mussolini postajata tako objestna, da bi bilo nevarno držati roke križem.

PO ČEM STREME...

Zvezna centrala ameriške trgovske zbornice, ki je zastopnica organiziranih ameriških kapitalistov, pojasnjuje v svojem glasilu razmerje, ki naj bi vladalo med državo in gospodarstvom. Jasno je, da je to razlago narekoval strah pred obnovitvijo NRA.

Kapitalisti pravijo: — Vlada mora z nami sodelovati, ne sme se pa preveč vtikati v naše zadeve.

To je klasičen primer privatno-gospodarske sebičnosti.

Vlada naj torej s kapitalisti sodeluje, ko jim slaba prede; ko potrebujejo banke vladne pomoči; ko se začno železniške družbe pritoževati, da obratujejo z izgubo.

Kadar pa gre kapitalistom dobro, naj bi se vlada ne vtikala v njihove zadeve, da bi jim bilo mogoče mirno spraviti dobičke.

Obdačenje dobičkov na korist žrtev kapitalizma bi smatrali kapitalisti za nedopustno vmešavanje vlade v gospodarstvo dežele.

Tako bi jim bilo povšeči; po tem streme.

Hitite
z božičnimi darili.

Ker nastajajo zaradi nestalnosti na denarnem trgu včasih precejšnje zamude pri dostavljanju denarnih pošiljatev, opozarjamo rojake, naj že sedaj odpošljejo svojcem v domovino denarna darila, namenjena za Božič.

Če pošljete sedaj, vam lahko jamčimo, da bodo pošiljatev pravočasno dospele.

SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau)
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Dopisi. Iz Slovenije.

Kirkland Lake, Ont., Canada.

SAMOMOR V BOLNIŠNICI

Ker sem opazil na listu, da mi izteče naročnina dne 20. decembra, vam prilagam Money order za \$3.00 za nadaljnjih šest mesecev.

Nadalje naznanjam uredništvu Glas Naroda, da naj ne pošilja več mojega lista na prejšnji naslov, temveč na sedanjemu naslov: 87 Wood St., Kirkland Lake, Ont., Canada. Dne 1. decembra se je preselila poštna uprava v nove prostore, zato sedaj dobivamo vsa pisma na dom.

Vsi rojaki v Kirkland Lake in okolici, kateri imate svoje domove tukaj, ste naprošeni, da poskrbite, da se ne izgube pisma naših prijateljev in rojakov in drugi listi.

Mnogo-krat se bo zgodilo, da boš sprejel na svoj dom pisno svojega rojaka ali prijatelja, ki je mogoče odsoten in je kje v drugem mestu. Pridrži pisno in mu ga pošlji, ko boš zvedel, kje se nahaja. Mnoga pisma ne bodo našla pravega naslova, ker pošta jih ne bo vedela kam dostaviti. Vsak, ki bo pogrešal kakšno pismo ali list, naj se zgleda na novi pošti pri oknu "General Delivery".

Naznanjam vsem članom in članicam Slovensko Kanadskega Podpornega Društva v Kirkland Lake, da se bo prihodna mesečna seja vršila dne 13. decembra na istem prostoru, namreč pri Franku Račiču.

Pozivam vse člane, da se udeležijo, ker je to zadnja letna seja, na kateri se bo izvolil novi društveni odbor z leto 1937.

Vsem rojakom in rojakinjam širom Kanade in Amerike želim vesele božične praznike in srečno novo leto 1937.

Geo. Medosh,
tajnik S. K. P. D.

Ely, Minn.

Dne 27. novembra je nagle smrti preminul rojak Janez Remec, star 62 let, član društva sv. Barbare št. 200 JSKJ. Pogreb se je vršil iz hiše 901 E. Chapman St., v cerkev sv. Antona. Po obredih za umrle so spremili njegovo truplo na zadnji poti prijatelji in sorodniki na pokopališče. Ob odprtem grobu so še molili za pokoj njegove duše in se poslovili od njega. Tu v Ely zapuščam

MARIJA TURK UMRLA

25. novembra je umrla v Ljubljani v 69. letu starosti Marija Turk, soproga bivšega ljubljanskega podžupana in starišine slovenskih gasilcev, Josipa Turka. Bolehala je že dalje časa in jo je smrt rešila sedaj trpljenja.

RODBINSKA DRAMA

Pred tričlanskim senatom okrožnega sodišča v Celju, se je zagovarjala zaradi poskusa umora 45-letna posestnica M. Marcenova iz Hrastja pri Žusnu v šmarnem srezu. Marjeta Marcenova je poročena že 21 let. Z možem Janezom se ni nikoli prav razumela. Ima 9 zakonskih otrok, za katere mora skrbeti predvsem ona. Od moža ni dobivala v zadnjih letih niti obleke, marveč so ji obleke oskrbeli starejši otroci. V prejšnjih letih je bil mož surov samo v vinjenosti, v zadnjem

hčer omoženo Mrs. L. Devieh.

hčer omoženo Mrs. L. Devieh. v Duluthu eno in v v Chicagi eno hčer. Počivaj v miru.

Dne 8. decembra bodo v našem mestu Ely volitve za župana in za tri aldermane.

Kandidatov je nič koliko. — Kdo bo zmagal, je težko vnaprej soditi. Sedanji župan Stefan Banovec je odklonil kandidaturu, ker je do grla sit županovanja, kar ni nič čudnega v takih okoliščinah.

Poročevalec.

GLADOVNA STAVKA V RUDNIKU

Rudarji v Zbelovem pri Poljčanah so stopili v gladovno stavko. Rudnik je last nekih Zagrebčanov. Vsega skupaj je bilo zadnji čas zaposlenih okrog 60 rudarjev. Rudarji pa so prišli v nasprotju z lastniki, ker podjetje ni sproti v redu izplačevalo zaslužka. Preostala jim je naposled edina demonstracija v tem, da so ostali v rovu.

EDEN V GROB, DRUGI V JEČO

Prijazna okolica Legna pri Slovenjgradu je pod težkim vtisom uboja, ki je terjal življenje 32-letnega posestniškega sina Maksa Cestnika. V neki tamojšnji gostilni so bili namreč zbrani domači fantje ter se veselo in prijetno zabavali. Dobra volja pa je minila, ko se je med Maksom Cestnikom in 34-letnim žagarjem Maksom Potočnikom vnel prepir. Celu nro sta se pričkala, dokler se ni Potočnik odločil, da se poda domov. Tedaj pa je Cestnik dejal: "Ali grem v bolnišnico, ali v zapor, ali pa bom mrtev." Potočnik se je bil odpravil domov. Ko pa je bil zunaj pred gostilno, je videl, da mu Cestnik sledi. Zato se je Potočnik skrtil v neko šrambo za orodje. Za njim se je spustil Cestnik, pograbil nekako lato ter začel iskati Potočnika tako dolgo, dokler ga ni izsledil v oni šrambi. Potočnik je zgrabil cepin, ki je ležal v šrambi, in udaril z njim Cestnika po glavi. Cestnik je pod udarcem omahnil na tla. Nezavestnega Cestnika so iz gostilne poklicani gostje našli na tleh v mlaki krvi in ga odpremili v bolnišnico, kjer je kmalu zatem podlegel smrtonosnim poškodbam. Na lice mesta prispeli orožniki, so aretirali Potočnika in ga oddali v zapore mariborskega okrožnega sodišča.

Obtoženka je vse skesan priznala.

Priče so izpovedale, da je Marcen slab gospodar, dočim je njegova žena skrbna in poštena gospodinja. Marcen je začel sovražiti svojo ženo, ker je v zadnjem času pogosto zahajal k svojim vdovljeni svačinji. Po navedbah prič ljudje

pomilujejo Marcenovo in pravijo, da je škoda, da ni svoje-ka moža zares ubila. Sodišče obsodilo Marcenovo samo na 4 mesece strogega zapora.

Peter Zgaga

Včeraj je bil sveti Miklavž. Kaj vam je prinesel? Meni samo spominke.

Peter Rode in njegova žena Barba mi očitata, ker se nisem udeležil njune srebrne poroke. Ni bilo mogoče in predaleč je. Petnajstletnice se pa še dobo spominjam. Sveti Bog, kako temeljito se v borih desetih letih vse spremeni!

Mussolini bo poletel v Abesinijo. Zdaj, ko je vsega konec in ko je abesinski narod na koleh, si upa v deželo, ki je postala žrtev njegove grabežljivosti, dočim je lani v tem času lepo v Rimu na gorkem sedel.

Ko so silili v rojakinjo, naj bi prečitala v listu neko zanimivo poročilo, je rekla: — Ni mogoče. Niti toliko časa nimam, da bi prečitala tisto, kar nam je gospod s priznico pod smrtinim grehom prepovedal čitati.

Slovenski družveniki so ljudje posebne sorte. So fini, navdušeni izobraženi, včasih se jim pa vseeno zaleti.

Pred leti sem poslušal družstvenika, ki je na seji približno takole govoril:

— Cenjeni gospodje odborniki naj preskrbe dvorano, vabila in vstopnice. Jaz in drugi gospodje družveniki bomo gledali, da bo obisk čimvečji. In nadalje bomo mi gospodje družstveniki skrbeli za dobro pijačo. Naše babe bodo pa potie napekle...

Kralji in cesarji padajo bolj in bolj v pozabljene. Svojo dolgo dobo so bolj ali manj srečno preživeli.

In nazadnje je prav, da je tako. Koristni niso bili nikomur, najmanj pa narodom, katerim so vladali.

V spomin mi prihaja značilna zgodba o mladem evropskem princu, ki se je pri ježi ponerečil.

Za prvo silo so poklicali spremljevalci vaškega padarja, ki je ranjenca preiskal ter izdal sledeče poročilo:

— Srce je zdravo. Pljuča nepoškodovana. Želodec nepoškodovan. Tek izboren. Noge in roke nepoškodovane. Nobene nevarnosti. Edinole glavo ima jako razbito, kar pa pri njegovem Visočanstvu sploh ne pride v poštev.

Med spominom in upanjem je en sam trenutek. In tistemu trenutku pravimo sreča.

Nas 70 letni mladeniški pevec Joln Potušek je brivec po poklicu, pevec pa po milosti božji.

Najvišji "C", ki je včasih še pokojnemu Carusu povzročal precejšnje preglavice, Potušek lahko brez lojtre doseže.

Ali si morete predstavljati Potuška brez brade? Brez lepe španjolske brade, ki jo je z vso vnemo gojil dolgih petinštirideset let?

V soboto sem ga videl. Podoben je oskubenemu piščancu. Bravla je šla in z njo vred moška lepota.

Kako se je zgodilo? Prejšnjo nedeljo sta sedela pri Meserku v Brooklynu Potušek in Weibl.

— Na, — pravi Weibl, potezne iz žepa desetak in ga položi na mizo, — na, tvoj je, če si brado obriješ.

Potušek zgrabi desetak, ga stlači v žep, seže po britve, — in resk, resk — addio brava.

Naslednje jutro sta hotila Weibl in Potušek z mešanimi občutki po New Yorku. Weibla je iz neznanega vzroka (jaz ga sicer vam, pa ga ne povem) glava bolela. Potušek je imel pa samo sedemnajst centov v žepu.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.50	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.25	Lir 200
\$ 7.20	Din. 300	\$ 30.00	Lir 500
\$ 11.70	Din. 500	\$ 57.00	Lir 1000
\$ 23.00	Din. 1000	\$ 112.50	Lir 2000
\$ 45.00	Din. 2000	\$ 167.50	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVZGANE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.— " "	\$ 10.35
\$ 15.— " "	\$ 15.—
\$ 20.— " "	\$ 21.—
\$ 25.— " "	\$ 26.—
\$ 30.— " "	\$ 31.25
\$ 35.— " "	\$ 36.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vsi naše dolgotrajne skušnje vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se zapušno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Neodržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Plačite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

VINKO BITENC:

ŠTUDENT IZ SARAGOSSE

Zdaj, ko z jasno modrega neba, ki se boči nad Španijo, odsevajo rdeči plameni požarov, ko španska zemlja komaj sproti pije kri lastnih sinov, sem se spomnil nanj, na Rodriga de los Santos, študenta iz Saragosse. Seznanila sva se po neključju med svetovno vojno. Takrat sem spremljal z rusko-poljskega bojišča transport vojakov, samih Dunajčanov, ki jim je štabni zdravnik predpisal zdravljenje v nekem dunajškem lazaretu.

Do Krakova je bil vlak nabito poln. Gneča je bila tolikšna da so se celo civilisti pomešali med ranjence in bolne vojake, kar je bilo sicer strogo prepovedano.

V Krakovu se je vlak precej izpraznil. Med gnečo na peronu sem zagledal mladega človeka, ki je takoj zbudil mojo pozornost. Kaj čudno se je odražala njegova elegantna obleka med sivimi vojaškimi suknjami in poveljaniimi uniformami vojakov, ki so se dremjali proti vlakom.

Tujec — da ni domačin sem spoznal prvi hip — je vstopil v naš oddelek.

Vijadno je pozdravil in namestil svoja dva kovčega na police v kupeju. Nato je sedel in se mirno zazrl skozi okno.

Vlak se je pričel pomakati, kmalu smo se enakomerno zibali mimo dolgočasne galitske pokrajine, kjer so tu pa tam streli navpik začrneli zidovi požganih vasi, delo demena — vojne.

V kotu kupeja se je stikala poljska kmetica, ki je z objokanimi očmi pripovedovala, da je šla v Krakov obiskat svojega težko ranjenega moža in da ji je vojna že dva sinova vzela. Izstopila je na prihodnji postaji. Tudi drugi civilni zastopniki so drug za drugim izstopili na sledečih postajah, tako da sva z mladim tujcem slednjič ostala sama v kupeju.

In kakor je že ob takih prilikah navada, sva se večkrat spogledala, kakor v pričakovanju, kdo bo prvi pričel pogovor.

Končno sem izpregovnil jaz: "Kam pa potujete, gospod?"

Tujčeve oči so se živo zapile vame.

"V Španijo — če bo mogoče," je odgovoril v slabi nemščini, vstal in se predstavil:

"Rodrigo de los Santos, študent akademik."

"V Španijo?" sem se začudil on pa mi je takoj pojasnil:

"Študiram na univerzi v

Krakovu, a zdaj nameravam domov, na počitnice, samo če —"

Prekinil je stavek, ker najbrž v svoji nemščini ni našel izraza, da bi ga dokončal.

Kakor njegovo ime, s katerim se mi je predstavil, je bila bleščeča vsa njegova pojava. Temnook, zagorel južnjaški tip, z resnim, skoraj otožnim obrazom, ki ga je večih preletel ponosen nasmeh.

Kar nasmehnil sem se v mislih čudnemu dejstvu, da se po galitskih tleh vozim s pristnim južnjakom Špancem.

Seveda sva se le težko spoznamela, zakaj v poljščini je bil Španec še manj podkovan kakor v nemščini, njegov jezik pa je bil takrat meni še — španska vas.

Toda česar mi prijazni Španec ni mogel razodeti z besedami, je tomačil s kretnjami rok in s svojo živahno mimiko.

Seveda sva se le težko spoznamela, zakaj v poljščini je bil Španec še manj podkovan kakor v nemščini, njegov jezik pa je bil takrat meni še — španska vas.

"Moj rojstni kraj je Saragossa," je pravil z grandezno španskega dona; "tam prebivajo moji starši. Oče je imovit, ima v Saragossi veliko trgovino, v okolici pa posestvo, kjer redi zmeraj po nekaj bikov za igre. Saj menda poznate ta naš narodni običaj — bikoborbe, corrida de toros?"

"Da, poznam, marsikaj sem že čital o tem," sem pritrtil a pikro opazko, ki mi je bila na jeziku, sem zaradi vljudnosti rajši pogoltnil.

Španec pa, kakor da bi bil uganil moje misli, je z neko veselostjo nadaljeval:

"Samo Španec more pravilno razumeti to naše navdušenje za bikoborbe. Svet nas obsoja zaradi tega, očita nam surovost, zamerja nam neusmiljenost do živali. Toda pogiejmo v ostalo Evropo; vsa je posebnela od surovosti sovražstva, pa ne do živali, ampak do ljudi. Na vseh koncih in krajih se streljajo in pobijajo, a Španija je mirna. Oprostite, če vam to pripovedom kot vojaku, saj ..."

"Prosim, prosim," sem pripomnil, čeprav se mi njegova primera zares ni zdela umestna. Če bi bil ta španski študent takrat le slutil, kako bo v njegovi domovini čez dvajset let, bi najbrž odsodil — Španijo samo.

"In še to," je po kratkem premolku spet povzel besedo; "videl sem v teh krajih, kako so pretrepali govoda, ko so jih gnali v klanjce. Mi bikov ne pretrepamo, nego se borimo z njimi. Na očetovem posestvu sem imel še kot deček kravo, "norenca" smo jo kličli. Ta

življal me je poznala že od daleč in če sem jo pogljal po viatu, mi je lizala roke. Vidite, da nismo krvoločni, kakor nas slikajo."

Takrat sem verjel besedam idealnega Španca, danes bi bolj težko.

Vendar sem prepričan, da besede niso bile le puhel slavo-spev, temveč resničen izraz duše, zakaj vse na svetu ima svoje sončno in senčno stran.

Spet sva umolknila.

Pokrajine so večale mimo črkan kakor dreveče slike, razprtajoča pesem koles me je skoraj uspavala. S silo sem se odresel dravnice in prekinil molk.

"Dovolite, da vas vprašam," sem se pomaknil nekoliko od okna, "z kakšnih razlogov spuščate tako daleč od svoje domovine?"

Lahen nasmeh je vztrepetal na obrazu Španca.

"Iz čisto osebnih razlogov. Že od nekdaj me je veselilo potovati po tujih krajih, posebno me je mikala severna Evropa. Odičil sem se, da se vpišem na univerzo v Krakovu. Čemu bi človek tičal le doma, ko je svet tako velik, tako lep!"

"A vaša domovina je najlepša, mar ne?" sem povalil, ne da bi se laskal, temveč ker sem se spomnil na Cervantesa, na romantiko don Kihotskih krajev.

Španec so zažarele oči, zamisljeno je uprl svoj pogled vame.

"Da, lepa je, a še lepša bi bila, če bi je tujei tako ne izkoriščali. Vsa večja podjetja, na priliko pomarančna polja okrog Valencie in drugod, so v rokah tujega kapitala. Naš človek pa hlapčuje. Po eni strani je v naših ljudeh preveč anarhizma, po drugi pa premalo samozavesti, arabije, kjer bi bila na mestu"

V takih in podobnih pogovorih nama je hitro mineval čas.

Pozno v noč je privozil vlak na dunajski severni kolodvor. S prijaznim popotnim tovarišem sva se pristrčno poslovila.

Seveda sem bil prepričan, da zgovornega Španca ne bom videl nikoli več, pa vendar je hotel slučaj, da sva se že prihodnji dan srečala, toda v čisto drugačnih okoliščinah.

Imel sem namreč opravka na vojaškem sodišču zaradi podpisane nekaj listin.

Pred nekimi vrati na dolgem "norenca" smo jo kličli. Ta

(Nadaljevanje na 4. strani)

življal me je poznala že od daleč in če sem jo pogljal po viatu, mi je lizala roke. Vidite, da nismo krvoločni, kakor nas slikajo."

Takrat sem verjel besedam idealnega Španca, danes bi bolj težko.

Vendar sem prepričan, da besede niso bile le puhel slavo-spev, temveč resničen izraz duše, zakaj vse na svetu ima svoje sončno in senčno stran.

Spet sva umolknila.

Pokrajine so večale mimo črkan kakor dreveče slike, razprtajoča pesem koles me je skoraj uspavala. S silo sem se odresel dravnice in prekinil molk.

"Dovolite, da vas vprašam," sem se pomaknil nekoliko od okna, "z kakšnih razlogov spuščate tako daleč od svoje domovine?"

Lahen nasmeh je vztrepetal na obrazu Španca.

"Iz čisto osebnih razlogov. Že od nekdaj me je veselilo potovati po tujih krajih, posebno me je mikala severna Evropa. Odičil sem se, da se vpišem na univerzo v Krakovu. Čemu bi človek tičal le doma, ko je svet tako velik, tako lep!"

"A vaša domovina je najlepša, mar ne?" sem povalil, ne da bi se laskal, temveč ker sem se spomnil na Cervantesa, na romantiko don Kihotskih krajev.

Španec so zažarele oči, zamisljeno je uprl svoj pogled vame.

"Da, lepa je, a še lepša bi bila, če bi je tujei tako ne izkoriščali. Vsa večja podjetja, na priliko pomarančna polja okrog Valencie in drugod, so v rokah tujega kapitala. Naš človek pa hlapčuje. Po eni strani je v naših ljudeh preveč anarhizma, po drugi pa premalo samozavesti, arabije, kjer bi bila na mestu"

V takih in podobnih pogovorih nama je hitro mineval čas.

Pozno v noč je privozil vlak na dunajski severni kolodvor. S prijaznim popotnim tovarišem sva se pristrčno poslovila.

Seveda sem bil prepričan, da zgovornega Španca ne bom videl nikoli več, pa vendar je hotel slučaj, da sva se že prihodnji dan srečala, toda v čisto drugačnih okoliščinah.

Imel sem namreč opravka na vojaškem sodišču zaradi podpisane nekaj listin.

Pred nekimi vrati na dolgem "norenca" smo jo kličli. Ta

(Nadaljevanje na 4. strani)

One, ki nameravajo razveseliti svojece v domovini z denarnim darom, opozarjamo, da nam morajo biti pošiljatev poslana do 9. decembra, če hočejo, da bodo za Božič dostavljene naslovnikom v domovini.

Kdor pošlje po 9. decembru in želi, da bo pošiljatev pravočasno dostavljena, mora priložiti \$1. za kablogram.

POTNIŠKI ODDELEK
"GLAS NARODA"
216 W. 18th Street
New York City

FILZOFIJA BERAČA

Na Dunaju se je zgodilo. Ondi se je prav svojsko zagovarjal na sodišču neki slabo oblečen štiridesetleten možakar.

Sodnik: Kaj ste po poklicu? Obtoženec: Nabiralec novcev. Sodnik: To se pravi, da se preživljate z beračenjem? Obtoženec: Preživljati se temu ne pravi. Saj nič več ne živim, saj sem le iz navade na tem svetu. — Sodnik: V poslednjih letih ste bili večkrat kaznovani radi beračenja. Ali ne dobiti dela? — Obtoženec: Kjerkoli prosim dela, mi rečejo: "Ali ste znoreli? Dela bi radi!" Podpore nimam nobene, torej? — Sodnik: Kje ste pa stali? Obtoženec: Moja kupčija ni stojišče, je le hodišče. Vse dobre postojanke so že oddane. Zato pa hodim po kavarnah, stanovanjih in podobno. Poleti se odpeljem na deželo, ko se zmrzi, sem na Dunaju. — Sodnik: Kje stanujete? Obtoženec: V skupnem ležišču. Sodnik: Torej beračite vsak dan? Obtoženec: Seveda, gospod sodnik, saj nisem nedeljski lovec, saj moram vsak dan jesti!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

Sodnik je obtoženca oprostil. Obtoženec: Kaj ne, gospod sodnik, vas je preveč bolelo srce, da bi me kaznovali? Lepo zahvaljeni, gospod sodnik. Bog plačaj!

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Znanstveni in . . . . . Poučni Spisi

- AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 strani. Cena 1.40
- Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemščine zmožni.
- AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. 608 strani. Trda vez. Cena ..... 5.—
- Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druga narodne ustanove. Bogato ilustrirano.
- ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavil dr. F. J. Kern. Vezano. Cena ..... 2.—
- BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40
- BONTON. 280 strani. Cena 1.50
- Knjiga o lepem vedenju, govorjenju in oblačenju v zasebnem življenju.
- BODOČI DRŽAVLJANI naj naroče knjižico — "How to become a citizen of the United States".
- STATES. V tej knjigi so vsa pojasnila in zakoni za naseljenca. Cena 50
- BREZPOSELNI IN PROBLEMI SKRBSTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35
- CERKNIŠKO JEZERO IN OKOLICA. Spisal M. Kubač. Trda vez. 75 strani. Cena 1.20
- V knjigi je 21 slik in en zemljevid. Zgodovina in pripovedke o naravnem čudu, kakršnih je le malo na svetu.
- DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 236 strani. Cena 80
- Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasneje. Pisatelj, ki je znan česki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo slehernemu kot orientacijski spis o denarju.
- DOMAČI VRT. Spisal M. Humek. 234 str. Cena 1.20
- Splošno vrtnarstvo; posebno vrtnarstvo; sadno drevje; kako vrt krasimo; navodila za sobne rastline. 102 slike.
- DOMAČI ZDRAVNIK. Spisal S. Kneipp. 240 str. Trda vez. Cena 1.50
- Broš. cena Navodila slovitega župnika, ki je zdravlil najrazličnejše bolezni z navadnimi pripomočki. Opis bolezn. Slike.
- DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK. Spisal Franjo Dolar. S slikami. 278 strani. Cena 1.25
- DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dolar. 278 strani. Cena trda vez. 1.50
- broš. 1.25
- Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.
- DO ORHIDA DO BITOLJE. 120 strani. Cena 70
- Zanimiv potopis s slikami šestih krajev naše stare domovine, ki so Slovencev le malo znani.
- GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. S slikami. Cena 1.50
- GOSPODINJSTVO. Spisala S. M. Purgaj. S slikami. 296 strani. Cena 1.20
- Knjiga se odlikuje po svoji izbrani vsebini in veliki koristi, ki jo nudi ženam in dekletom v vseh vprašanih gospodinjstva.
- GOSTILNE V STARI LJUBLJANI. 51 strani. Cena 60
- Podroben opis starih ljubljanskih gostiln, s katerimi je v gotovi meri zvezana zgodovina slovenske prestolice.
- IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani. Cena 50
- Poljudni spisi o naravoslovju in zvezdoznanstvu.
- IZBRANI SPISI ZA MLADINO. Spisal Franc Levstik. 220 strani. Cena 90
- Levstik. 220 strani. Cena broš. 90
- vez. 1.10
- JUGOSLAVIJA. Spisal Anton Melik. Prvi in drugi del obsegata 321 strani.
- Cena: I. Del ..... 80. II. Del 80
- Zemljepisni pregled; natančni podatki o prebivalstvu, gorah, rekah, poljedelstvu.
- KOKOŠEREJA. Sestavil Valentin Razinger, 94 strani. Cena trdovez. 50
- Broš. 35
- KRATKA SRBSKA GRAMATIKA. 68 strani. 30
- KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HRVATOV IN SEBOV. 95 strani. Cena 30
- KNJIGA O LEPEM VEDEDJU. (Urbani.) Vez. 111 str. Cena 50
- KNJIGA O DOSTOJNEM VEDEDJU. 111 str. Cena 75
- KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez, 144 str. Cena Navodila za izračunavanje kroglega, rezanega in tesanega lesa.
- LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI, poezije. 306 str. Cena 70
- LEVSTIKOVI IZBRANI SPISI 332 strani. Cena 70
- V teh treh knjigah je zbrano vse književno delo našega velikega kritika, pesnika, pisatelja in jezikoslovca.
- LIBERALIZEM. Spisal V. Hobhouse. 126 str. Politčna študija, ki nazorno prikazuje smerice nekoč tako važne angleške politične stranke.
- LJUDSKA KUCHARICA, najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50
- MISTERIJ DUŠE. Spisal dr. Franc Goesti. — 275 strani. Cena ..... 1.—
- Razprava o blaznosti in poslednjih pjančevanja.
- MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. S slikami. 190 strani. Cena 1.25
- Nauk o atomih, molekulah in elektroni. Poljudno pisana razprava o izsledkih moderne znanosti.
- MLEKARSTVO. Spisal Anton Pevc. S slikami. 168 strani. Cena ..... 1.—
- Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh.
- NAJVEČJI SPISOVNIK. 150 strani. Cena 75
- Knjiga vsebuje veliko zbirko ljubavnih in ženitnih pisem.
- NASVETI ZA HIŠO IN DOM. 410 strani. Cena 1.—
- Ta knjiga nudi nasvete, kako ravnati v raznih vprašanih in neprilikah, ki se dnevno pojavljajo v delokrogu gospodarja in gospodinje in je torej vest svetovalec v vsakem domu.
- NAROD, KI IZUMIRA. 101 strani. Cena 40
- Poljuden opis najsevernejšega naroda na svetu, njegove kege in navade.
- NAŠA PRVA KNJIGA. Spisal Pavel Mlre. 60 strani. Trda vez. Cena 75
- To je nekaj slovenski abecednik, sestavljen po vzoru ameriških učnih knjig. S slikami. Primerno za otroke, katere hoče naučiti slovenskega pravopisa.
- NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI V PODOBI IN BESEDI. Opisal Fran Erjavec, 224 strani. Broš. 40
- NOVA VELIKA ARABSKA SANJSKA KNJIGA. 308 strani. Cena 1.50
- To je najpopolnejša sanjska knjiga, sestavljena po najboljših arabskih in egiptovskih virih. S slikami.
- VELIKA SANJSKA KNJIGA. S slikami. 256 strani. Cena 90
- SANJSKA KNJIGA. S slikami. 100 strani. Cena 60
- OB 50-LETNICI DR. JANEZA EV. KREKA — 94 strani. Cena 25
- Napisano v spomin možu, ki je prvi med nami uspešno propagiral veliko idejo jugoslovanstva.
- OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez. 2.50
- Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železnicarstvo.
- ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAR. Trije deli: 102, 141, 133 strani. Cena mehko vez. 50
- Cena vezano 60
- Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih.
- PO GORAH IN DOLINAH. Spisal Pavel Kunaver. 197 strani. Cena 80
- V knjigi so opisane lepote naše slovenske domovine. Krase jo krasne slike naših najlepših krajev.
- PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str. 75
- Priročna knjižica, ki vsebuje vse, kar je pri nakuupu in prodaji potrebno.
- PRAVILA ZA OLIKO. 142 strani. Cena 65
- Nasveti in navodila, kako se je treba obnašati v družbi.
- PROBLEMI SODOBNE FILZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 strani. Cena 70
- Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti z glavnimi črtami sodobne filozofije.
- RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani. Cena 1.50
- V knjigi so opisani predhodniki in dejelni utemeljitelji te svojevrstne ruske struje.
- RADIO. 244 strani. Cena 1.75
- Kdor se zanima za radio aparate, ne more te knjige pogrešati. Spisal jo je strokovnjak, profesor Andrej. S slikami.
- RAČUNAR. 266 strani. Vezano. Cena 75
- S pomočjo te knjige vam je mogoče naglo izračunati obresti od pol odstotka do dvanajstih odstotkov. Vsebuje tudi dodatek o meri in teži.
- SLOVENSKA KUCHARICA. S. M. T. Kalinšek. OSMO POMNOŽENA IZDAJA. 728 strani, lepo trdo vezano. Cena ..... 6.—
- STANLEY V AFRIKI. 122 strani. Cena 50
- Doživljaji slavnega raziskovalca, ki je prvi raziskal "črni kontinent".
- SPOMINI. (Spisal Ožja Lavtžar.) 243 strani. Cena 1.50
- V tej knjigi ožja naš znanj potopise župnik Lavtžar spominja na svoja brezštevilna potovanja.
- SPLOŠNI POUK, KO OBEDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE, TRAVNICE IN VRTOVE. Cena broš. 50
- SVETO PISMO STAREGA IN NOVEGA ZAKONA. 799 in 233 strani. Trda vez. Cena 3.—
- SLOV-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVEN-SLOVAR. 148 strani. Cena 90
- SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str. Cena 40
- Druga polovica knjige vsebuje nemško-slovenski slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika.
- SLOVENSKA KUCHARICA, spisala S. M. Felicit Kalinšek. OSMO POMNOŽENA IZDAJA. — Obsega 728 strani, slike. Cena trdo vezano 6.—
- SPRETNJA KUCHARICA. 248 strani. Vezano. Cena 1.45
- V knjigi je nad šeststo najvažnejših kuharskih navodil.
- SPOL, LJUBEZEN, MATERINSTVO. Cena ... 50
- Knjižico je spisal prof. dr. Zahor ter je namenjena deklicam v starosti štrinajstih let.
- SPOLNA NEVARNOST. Cena 25
- Na šestnajstih straneh je dr. Franc Derganc nakratko pojasnil nalezljive spolne bolezni.
- UMNI ČEBELAR. Spisal Frank Lakmayer, 168 strani. Cena trdo vez. 80
- Broš. 60
- Vse podrobnosti o gojenju čebel, prehrani in o čebelnikih; slike.</

Potnavzgor

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

46 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

"Gospa Hermsdorf, tako se piše ta dama, želi imeti sliko za zbirko rodovine svojega pokojnega moža in jo bo slikal Džorž, kadar se vrne iz Pariza. Poglejte, gospa Feldman, to bo zopet celetoletna plača, ako bo Džorž pametno začel. Da pa bo to napravil, za to bom jaz skrbel. Kaj ne, sedaj vam bo breme skrbi zopet malo lažje. Gospa Hermsdorf se zelo zanima za našega Džorža. Skrbela bo za to, da bo zanj med svojim poznavanjem dobila še več dela. Sedaj pa že enkrat pokonci glavo in pogum in zaupanje."

Stara žena globoko vzdihne. Roke ji slone sklenjene na mizi. Najbrže ni vedela prav, kaj naj počne s to veselo vestjo. Pa tudi še preveč je mislila na stiskanje rok med Hartmanom in Gito.

"Samo če ni samo hudomušnost odlične dame," pravi Hartman se ježno zasmeje.

"Ne, — nepoboljšljivi ste! S pravo trdovratnostjo se oklepate svojih skrbi. To je greh, gospa Feldman. Toda tega ni nikdar ne zamerite!"

Njegov glas je vendar nekoliko vplival na njo. In mati kot v obupu zmaje z glavo.

"Vsega tega ne morem spraviti v svojo staro glavo in se tega ne morem veseliti. Pri sreči mi je, kot bi nad nami plavala velika nesreča."

Hartman skoči na noge.

"Na vsak način imate veliko zmožnost, da odpodite od sebe vsako veselje. Toda vi, gospa Gita, se pa vendar veselite, kaj ne?"

Gita pritisne roke na sree.

"Glasno bi kriknila od velike sreče," pravi s tresočim glasom.

"Potem pa kriknite," se veselo smeje Hartman.

Gita zmaje z glavo; solze ji zalijejo oči.

"Torej ne! Tudi dobro," se šali. "Ali hočeva kričati duet, gospodična Škraba?"

Stara gospodična ga živo pogleda.

"Tako sem zraven — taka sreča!"

"Prav imate, malo sreče je za vse. Samo z zaslugom ni doseženo. Toda, gospoda — to prosim. Dokler se Džorž ne vrne, ne bo o tem ničesar izvedel. Drugače ne bo več zdržal v Parizu. Toda sedaj mora rabiti ves svoj razum, da se bo v Parizu s sliko Mosseniora na razstavi postavil. Kaj, gospa Gita, ničesar ne boste izdali."

Gita tiho vzdihne.

"Ne, ničesar ne bom izdala, četudi mi bo težko."

"Dobro. Toda — skoro bi bil pozabil; gospa Hermsdorf vas hoče spoznati, gospa Gita."

"Mene?"

"Da, vas. Vaša slika ji je ugajala, ker jo je Džorž pač dobro napravil. In naročila mi je, da vas v soboto popoldne b treh pripeljem k njej. Saj ste s tem razdovoljni?"

Gita je nekoliko v zadregi.

"Ako že mora biti."

"Seveda mora biti. S svojo ljubeznivostjo morate za Džorža nekoliko vgladiti pot. Ako vam je prav, se v soboto popoldne ob treh sestanem na postaji v Tiergartenu. Nimam časa, da bi prišel po vas na dom."

"Točno bom tam."

Gita se skrbno obleče za obisk pri gospej Hermsdorfovi. Med potom si kupi še rokavice.

Sedaj je bila zadovoljna sama s seboj.

V svojem nemiru, ker ji Hartman ni povedal, kako je vse do tega prišlo, pride mnogo prezgodaj na postajo in hodi po peronu. Hartman pride točno in jo pozdravi in njegove oči se pasejo na njeni lepi postavi.

"Lepo izgledate, gospa Gita. Priprosto pa šik. Dober utis boste napravili. In to je važno. Danes si boste osvojili novo deželo za sebe in Džorža. Poglejte, njegova umetnost potrebuje takih tal, da more uspeti. — Vedno moram reči, da ima Džorž srečo. Ko mi je takrat rekel, da se je zročil s p riprosto učiteljjo, tedaj sem se bal zanj. Mislim sem, da se je obesil na kako plaho dekle, ki mu bo še povečala njegove vsakdanje skrbi v krogu, ki ga je njegova mati že tako tesno zategnila. Sedaj pa? No — ničesar več ne rečem. Imel je srečo, ta goska je lahud."

Gita se tiho smeje.

"Hvala, dragi p rijatelj. Sedaj pa vas prosim, da mi naglo nekoliko poveste, kako se je to zgodilo z gospo Hermsdorf. Pa tudi sicer bi rada še kaj več izvedela o tej dami."

"Vse boste slišali. Hoditi morava kakih deset minut do Hermsdorfove vile. Med potom vam bom vse povedala."

Počasi hodita po lepih cestah parka in Hartman ji pripoveduje, kako se je sestal z gospo Hermsdorfovo na razstavi in da jo je obiskal na njenem domu. Gita se mu še enkrat zahvali za njegove tople besede.

"O, ne govori vendar o hvaležnosti. Kaj takega težko prenašam. Slučaj mi je prišel na pomoč. V resnici nisem imel mnogo dela. Sedaj ste vi na vrsti, gospa Gita. Sedaj pokažite, da morate biti ljubeznivi in zapeljivi. Gospej Hermsdorfovi morate znehati glavo — mora biti popolnoma oamljena. Pokažite ji svojo ljubeznivost in svoje luči ne postavljajte pod mernik. Jurij Prost je osebnost, ki zna stati pokonci."

Gita se smeje.

"Malo bojim se, odkrito priznam. Tako sem strahopetna v občevanju z odličnimi ljudmi. Toda tega ne bom izdala. Upam, da gospe Hermsdorfove ne bom razočarala."

Hartman od strani pogleda v njen živo rdeči obraz z bistroumnimi, zlato žarčnimi očmi.

"Tega se ne bojim," pravi Hartman prepričan.

Gospa Hermsdorfova je imela zelo občutljivo lastnost za navdušenje. Citina zadrega je kmalu izginila pred ljubeznivostjo odlične gospe, ki ji je prišla nasproti s toplo prisrčnostjo.

(Dalje prihodajti.)

"Baron de Ott"—Johan Orth.

Pred dunajsko poroto se je začela zanimiva razprava proti 'grofici Ubaldini della Carda' ki je obtožena, da je s svojim prijateljem, Maximilianom Ottom, izvršila velik kup sleparstev. Ott se je izdajal za bivšega avstrijskega nadvojvoda Johanna Ortha in pod tem naslovom je pustolovska dvojica oeciganila veliko oseb. Zagovarjati bi se morala za skupno vsoto okrog 10,000 dolarjev. Ker je Ott pred nekoliko tedni umrl, stoji "grofica" sama pred sodniki. Aretirali so ju v maju preteklega leta in sta med drugim izpovedala, da sta bila tudi v Zagrebu, tako da je mogoče, da sta tudi tukaj našla kakšno žrtev.

Dvojica, ki je delovala pred vsem na Dunaju in v Draždanih, je uporabljala spretne trik. Na diskreten način sta razširjala v svoji okolici govorico, da je "baron de Ott" leta 1890 izginul nadvojvoda Johann Orth. Tega nista sicer nikomur naravnost povedala, a če je Otta kdo vprašal, je zanikoval s takšno gesto, da je moral vsakdo verjeti v govorico. Da bi pa kdo ne podvomil, je nosil "baron" v gumbnici vedno red Zlatega runa v miniaturni, a njegov pečat je predstavljal jadrnjačo "Sveto Margareto" s katero je Johann Orth izginil ob južnoameriški obali. Vrh vsega je Otta v njegovi sobi predstavljala fotografija v fantastični generalski uniformi. Kdo bi se mogel dvomiti? Na slični način je znala njegova prijateljica molče prepričevati ljudi o visokem pokolenju njegove druga.

Toda ne samo osebnost domnevnega nadvojvode, temveč tudi njegove in grofične izjave o velikanskem posestvu, ki ga imajo v Argentini, ki je večje od vse Avstrije, ki redi 200,000 glav goveje živine in je vredno 300,000 funtov šterlingov, je delalo na naivne in v visoke naslove zaljubljenosti ljudi velikanski vtis. Žal, da imajo tudi v Argentini težave z deviznimi predpisi, sta pripovedovala oba svojim žrtvam in žrtve so jima na ta račun kar samo od sebe ponujale deset tisočake in sto tisočake.

Neki bivši generalni konzul na Dunaju, velik čestilec ponarejenega nadvojvode Johanna, jima je dal na primer 22.500 šterlingov in 15.000 francoskih frankov, neka odlična dama je

žrtvovala svoji nečimernosti 14.500 šterlingov, neki bankir jima je "posodil" 4000 šterlingov. Tako se je nabrala vsota, zaradi katere bi se morala zagovarjati v Avstriji. Toda preveč je iskoriščati lahkovernost. V Draždanih sta nekemu tovarnarju izvalila 5250 mark, nekemu bivšemu višjemu konjušniku cesarja Viljema 2540 mark, in ko so ju tam aretirali, se je izkazalo, da sta bila že prej v Monakovem in v Londonu pobrala silen plen. V Londonu je "grofica" n. pr. s samo pravljico o posestvu v Argentini dobila nekje posojilo 10.000 funtov šterlingov. Neki holandski bankir ji je bil voljan dati še 30,000 funtov šterlingov, pa jo še pravočasno umrl.

In kaj sta bila sleparja v resnici? Grofica Ubaldina itd., je preprosta Elma Fettova, hči nekega rudniškega uradnika iz Posaarja. Po prvem ponosnem zakonu se je preselila v Italijo, kjer jo je baje pohčiril neki stari malteški vitez, Ubaldini della Carda. Zgodba s to pohčiritvijo je precej skrivnostna, dokumentov ni nobenih in potomci pokojnega malteškega viteza ne vedo nič o njej. Pozneje je živela v Parizu, Londonu in Monakovem. Povsod je znala najti moze, ki so jo podpirali z velikimi vsotami. V Londonu se je učila letanja in je hotela napraviti polet preko oceana, pa do tega ni prišlo, ker se je tedaj seznanila z "baronom de Ottom", s katerim se je poročila pred slovitim kovačem v Gretna Green na Škotskem. Na Angleškem teh zakonov ne priznava, kakor nikjer drugod, vendar pa je bila vsa komedija za pustolovko velike važnosti, ker je dobila od svojega "moža" za poročni dar njegov dozdven naslov in pa še bolj dozdven posestvo v Argentini z 200,000 glav goveje živine.

Ott pa se je rodil leta 1870 na Dunaju kot sin nekega konjeniškega stotnika. Bil je sam častnik, pa je moral pobegniti v Južno Ameriko zavoljo ogromnih dolgov, ki jih je napravil s svojim potratnim življenjem med draguljarji, natakarji in prodajalci cvetic. Vojaško sodišče ga je in contumaciam obsodilo na šest let težke ječe, pa mu ni škodovalo.

V Ameriki je nastopil kot "baron de Ott" in se je bavil z zemljiškimi spekulacijami. L. 1903 je za 400 pezov res kupil veliko posest Tala Pampa, ki bi pa postala donosna le z velikimi investicijami. Dve leti pozneje je to posestvo prodal. Rabilo pa mu je pozneje, kakor smo videli, kot pretvezen, sijajno. L. 1906 je hotel v Čileju osnovati družbo za iskoriščanje bakrenih rudnikov. Pri tej priliki so se prvič pojavile vesti, da je nadvojvoda Johann Orth. Nekaj pozneje je ta govorica postala njegov edini kappital.

ŠPANSKO "ZLATO"

Zlato, ki ga pošilja španska vlada v inostranstvo, delno da ga spravi na varno za primer, da bi zmagali nacionalisti, delno da bi si z njim nabavila vsakovrstne vojne potrebščine, je bilo že ponovno vzrok prerekanja. Sedaj ga je izkoristil na premeten način še neki slepar v Parizu za svoj dobiček.

V neki kavarni je nastopal mož, ki se je izdajal za atašeja v španskem poslanstvu in si je priskrbel stike z nekim francoskim trgovcem, češ, da ima naročilo, naj proda 30 kg španskega zlata za francoske in druge inostranske bankovce. Posel se pa mora izvršiti tajno, ker špansko poslanstvo noče nastopati uradno.

Trgovec si je hotel pridobiti za ugodno ceno zlato, ki ga v trgovini na dovoljen način drugače sploh ne bi mogel dobiti in je seveda z veseljem sprejel predlog domnevnega atašeja. Na brzo roko si je priskrbel potrebno vsoto, med tem ko je slepar naročil, naj mu pripeljejo "zlato" z avtomobilom. Avto je res pripeljal sedem palic, ki so tehtale skupaj kakšnih 30 kg. Trgovec je zanje izplačal 300,000 frankov v francoskih bankovcih, za 200,000 frankov pa je podpisal ček in razen tega je izročil sleparju še 40,000 frankov v inostranskih bankovcih. Kupec in prodajalec sta se nato ločila.

Trgovec se ni dolgo veselil imenitne kupčije, kajti ko je hotel dozdveno zlato prodati dalje nekemu draguljarju, se je izkazalo, da so palice večinoma iz — bakra. Trgovec je na to vložil tožbo zavoljo sleparstva, toda špansko poslanstvo, katero je tožil, je seveda izjavilo, da tistega "atašeja" ne pozna. Slepar je med tem že gotovo zapustil vse francoske hribe in doline.

ŠTUDENT IZ SARAGOSSE

Nadaljevanje s 3. strani.

hodniku sem se presenečen zagledal v dozdvenega študenta iz Saragosse — med dvema avstrijskima vojakoma z nasajenimi bajonetmi. Kakor okamenel sem obstal. Španec se je ozrl, vjela sva se z očmi. "Buenos dias!" (dober dan) je zašepetal. Njegov obraz se mi je zdel bolj blede kakor

ZNANSTVENE IN POUČNE KNJIGE

Nadaljevanje s 3. stran.

- ZNANSTVENA KNJIŽNICA. 78 strani. Cena... 35
- Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike saporoskih kozakov.
- ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 40
- V knjižici najdeš v lepem redu omenjeno vse, kar potrebuješ, da si ohraniš in popraviš svoje zdravje.
- ZGODOVINA UMETNOSTI PRI SLOVENCIH. SRBIH IN HRVATIH. 137 strani. Cena..... 1.90
- Znamenito delo našega znanega umetnostnega zgodovinarja Josipa Mala. V knjigi je 67 krasnih slik.
- ZDRAVJE MLADIH. 147 strani. Cena..... 1.25
- Higijena doma in v šoli. Opis boleznih pri mladini.
- ZDRAVJE IN BOLEZNI V DOMAČI HIŠI, spisal dr. Just Bačar. Cena 1.25
- Sestav, delovanje in nega človeškega telesa.

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki se debelo tiskani, se vrše v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

- 9. decembra: Normandie v Havre Berengaria v Cherbourg
- 12. decembra: Rex v Genoa
- 15. decembra: Bremen v Bremen Washington v Havre
- 16. decembra: Queen Mary v Cherbourg
- 26. decembra: Normandie v Havre
- 5. januarja: Champlain v Havre Berengaria v Cherbourg Europa v Bremen Manhattan v Havre
- 9. januarja: Saturnia v Trieste Lafayette v Havre
- 13. januarja: Washington v Havre Aquitania v Cherbourg

- 15. januarja: Bremen v Bremen
- 16. januarja: Rex v Genoa Paris v Havre
- 20. januarja: Berengaria v Cherbourg
- 22. januarja: Europa v Bremen
- 23. januarja: Conte di Savoia v Genoa Champlain v Havre
- 27. januarja: Aquitania v Cherbourg Manhattan v Havre
- 2. februarja: Bremen v Bremen Berengaria v Cherbourg
- 7. februarja: Paris v Havre Rex v Genoa
- 3. februarja: Europa v Bremen
- 10. februarja: Queen Mary v Cherbourg Washington v Havre
- 13. februarja: Conte di Savoia v Genoa
- 19. februarja: Bremen v Bremen
- 20. februarja: Ile de France v Havre Saturnia v Trst
- 24. februarja: Manhattan v Havre Queen Mary v Cherbourg
- 26. februarja: Europa v Bremen
- 27. februarja: Paris v Havre Rex v Genoa

Preživite BOŽIČ V STARI DOMOVINI

Cunardova progra priredi tri izlete v staro domovino. Vsi trije izleti se bodo vršili v času, da bo slehernemu, ki se jih udeleži, mogoče preživeti božične praznike med svojci.

IZLETI SE VRŠE NA PARNIKIH:

BERENGARIA

ki odpluje iz New Yorka:

dne 9. decembra

QUEEN MARY

16. decembra

Na prvem izletu bo spremljal izletnike MILAN EKEROVIČ, član newyorškega urada Cunard Line; na drugem ALFRED MARKUS, ki je istotako član newyorškega urada; na tretjem pa HENRY WEBER, član čikaškega urada Cunard Line.

Za vse podrobnosti glede cen, potnih listov, povratnih dovoljenj itd. se obrnite na:

POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET - NEW YORK, N. Y.

prejšnji dan, okrog ustnice mu je krožil prezirljiv nasmešek. A vse le nekaj trenutkov, zakaj že so se odprla vrata in vojaka sta porinila Španca v sobo. Ta čudni dogodek mi ni šel iz spomina. Čim bolj sem razvzvalog uganke, tem bolj zamotana je postajala in so slednjič moje misli spletle skrivnostni nimbus okrog zagonetnega Španca. Šele naslednji dan, ko sem se vrašal z vlakom na svoje mesto in sem med vožnjo prebral jutrnjo izdajo nekega dunajskega časnika, se mi je stvar pojasnila.

Predsinonjem so aretirali v nekem hotelu drugega okraja elegantnega mladega gospoda z imenom Rodrigo de los Santos, baje akademika, doma iz Saragosse v Španiji. Tuje je najino osumljen vohunstva v prid Rusije. Izročen je bil vojaškemu preiskovalnemu sodišču.

Nisem mogel verjeti poročilu in sem si pomel oči, da bi se prepričal, ali ne sanjam. Se danes ne morem verjeti, da bi ljubeznivi, vljudni Španec mogel biti — vohun. Nikoli več nisem slišal, ne čital o njem. Če mu je cesarska Avstrija takrat prizanesla, Bog ve, če mu je tudi usoda v sedanjih bratomorni vojni? V mojem sreču bo ostal spomin nanj — lep in svetel.

Pišite nam za cene voznih listov, rezervacije kabin in pojasnila za potovanje.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 W. 18th St., New York

Naročilom je priložiti aenar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštne enamke po 1 a! 2 centa. Če pošljete gotovino, reko-mandirajte pismo.

KNJIGE POŠILJAMO POŠTNE PROSTO

Naslovite na: —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretje leto. Da nam prihrani nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošiljite naročnino naravnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

- CALIFORNIA: Barberton, Frank Troha Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Staruk Girard, Anton Nagode Lorain, Louis Balant, John Krmsiš Youngstown, Anton Kikelj
- OHIO: Broughton, Anton Ipavec Conemaugh, J. Brevovec Coverdale in okolica, M. Rupnik Export, Louis Supančič Farrel, Jerry Okorn Forest City, Math Kamin Greensburg, Frank Novak Johnstown, John Polants Krays, Ant. Taušelj Luzerne, Frank Balloch Midway, John Zust Pittsburgh, J. Pogačar, Philip Progar
- OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
- PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipavec Conemaugh, J. Brevovec Coverdale in okolica, M. Rupnik Export, Louis Supančič Farrel, Jerry Okorn Forest City, Math Kamin Greensburg, Frank Novak Johnstown, John Polants Krays, Ant. Taušelj Luzerne, Frank Balloch Midway, John Zust Pittsburgh, J. Pogačar, Philip Progar
- KANSAS: Girard in okolica, Joseph Močnik
- MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN: Detroit, Frank Stular
- MINNESOTA: Chisholm, Frank Gonše Ely, Jos. J. Peshel Eveleth, Louis Gonše Gilbert, Louis Vessel Hibbing, John Povše Virginia, Frank Hrvatič
- MONTANA: Roundup, M. M. Panian Washoe, L. Champe
- NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
- NEW YORK: Gowanda, Karl Stranich Little Falls, Frank Maslo

Vsak zastopnik ima potrdilo za svojo, katere je prejel. Zastopnike tople priporočamo. UPRAVA "GLAS NARODA"